

G CONSELLERIA
O MEDI AMBIENT,
I AGRICULTURA
B I PESCA
/ DIRECCIÓ GENERAL
EDUCACIÓ AMBIENTAL,
QUALITAT AMBIENTAL
I RESIDUS

PLA D'INSPECCIÓ DE TRASLLATS TRANSFRONTERERS DE RESIDUS DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA DE LES ILLES BALEARS

2017-
2019

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ
2. DEFINICIONS
3. OBJECTE DEL PLA D'INSPECCIÓ
4. ÀMBIT D'APLICACIÓ DEL PLA
 - 4.1. ÀMBIT TERRITORIAL
 - 4.2. ÀMBIT OBJECTIU
 - 4.3. ÀMBIT D'ACTUACIÓ
 - 4.4. ÀMBIT TEMPORAL, REVISIÓ I ACTUALITZACIÓ
5. OBJECTIUS I PRIORITATS DE LES INSPECCIONS
 - 5.1. OBJECTIUS DE LES INSPECCIONS
 - 5.2. PRIORITATS DE LES INSPECCIONS
6. INFORMACIÓ INDICATIVA SOBRE LES INSPECCIONS PREVISTES
7. AUTORITATS, COMPETÈNCIES I PERSONAL QUE PARTICIPA EN LES INSPECCIONS
 - 7.1. AUTORITATS
 - 7.2. TASQUES ASSIGNADES
 - 7.3. RECURSOS DESTINATS A L'EXECUCIÓ DEL PLA D'INSPECCIÓ
 - 7.4. INFORMACIÓ SOBRE LA FORMACIÓ DELS INSPECTORS EN ELS ASPECTES RELATIUS A LES INSPECCIONS
8. DISPOSITIUS DE COOPERACIÓ ENTRE LES AUTORITATS QUE PARTICIPEN EN LES INSPECCIONS
 - 8.1. DISPOSITIUS DE COOPERACIÓ ENTRE AUTORITATS
9. INFORME ANUAL

1.- INTRODUCCIÓ

Aquest Pla d'Inspecció de trasllats transfronterers de residus de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears (d'ara endavant, Pla d'Inspecció) sorgeix a causa de les noves exigències introduïdes en el Reglament (CE) 1013/2006, de 14 de juny de 2006, relatiu als trasllats de residus, pel Reglament UE 660/2014 del Parlament Europeu i del Consell, de 15 de maig de 2014, pel qual es modifica aquest Reglament (CE) 1013/2006.

L'objectiu principal del Reglament (CE) 1013/2006, relatiu als trasllats de residus, és establir una normativa uniforme per a tota la Unió Europea, amb la finalitat d'organitzar i regular la vigilància i el control dels trasllats de residus entre estats de la Unió Europea, i entre aquests i tercers països i, en conseqüència, que des del territori de la Unió es contribueixi a la preservació, protecció i millora de la qualitat del medi ambient i de la salut humana, respectant i ampliant les obligacions per les quals la Comunitat Econòmica Europea (CEE) va aprovar el Conveni sobre el control dels moviments transfronterers de residus perillosos i la seva eliminació, adoptat a Basilea el 22 de març de 1989, que va entrar en vigor per a la CEE el 7 de febrer de 1994. Aquest conveni té per objecte reduir el volum dels intercanvis de residus, amb la finalitat de protegir la salut humana i el medi ambient, defineix els residus que es consideren perillosos i estableix un sistema de control de les exportacions i importacions de residus perillosos així com la seva eliminació.

Fins al moment, el Reglament (CE) 1013/2006 obligava únicament a la realització de controls sobre els trasllats de residus. No obstant això, aquesta gestió s'ha revelat insuficient per assegurar el compliment dels objectius del Reglament. Amb la reforma duta a terme pel Reglament UE 660/2014, que serà aplicable a partir de l'1 de gener de 2016, s'introdueix l'obligació pels Estats Membres de realitzar inspeccions més exhaustives, que permetin detectar si es duen a terme trasllats de residus contraris a la norma. La fi última és assegurar el compliment de la normativa al territori de la Unió, i en conseqüència garantir la protecció del medi ambient i de la salut humana.

A tals efectes, la novetat principal introduïda pel Reglament UE 660/2014 és l'obligació per als Estats Membres d'aprovar Plans d'Inspecció, a tot tardar l'1 de gener de 2017.

Aquesta modificació implica, per tant, noves obligacions per a l'Administració general de l'Estat i per a les comunitats autònomes, que, en l'àmbit de les competències respectives, hauran de planificar adequadament les inspeccions dels trasllats transfronterers de residus amb la finalitat de determinar els mitjans que són necessaris i per prevenir amb eficàcia els trasllats il·lícits.

Més concretament, les noves obligacions per a Espanya en matèria de trasllat transfronterer de residus són:

- Elaborar un o més plans d'inspecció de trasllats de residus, que hauran de cobrir tot el territori espanyol.
- Dur a terme aquestes inspeccions a través de les autoritats competents en cada cas.
- Resoldre els procediments administratius sancionadors per l'autoritat competent en cada cas.
- Publicar l'informe anual en la part que es refereix a inspeccions de trasllats i les sancions corresponents.

A partir de l'1 de gener de 2017, d'acord amb la nova redacció de l'article 50 del Reglament (CE) 1013/2006, s'hauran de realitzar inspeccions en establiments, empreses, agents i negociants, conforme a l'article 34 de la Directiva 2008/98/CE i inspeccions dels trasllats de residus i de la valorització o eliminació corresponent. A més, els controls que fins ara es realitzaven sobre els trasllats de residus i la valorització o eliminació corresponents es complementaran amb inspeccions.

Per la seva banda, segons allò establert en aquest article 50, els plans d'inspecció es basaran en una avaluació de riscos que abasti fluxos de residus i fonts de trasllats il·lícits específics i que tinguin en compte, quan escaigui i es disposi d'aquests, les dades rebudes pels serveis d'informació, com ara dades sobre recerques policials i duaneres i anàlisis d'activitats delictives.

Aquesta avaluació de riscos tindrà, entre d'altres, l'objectiu de determinar el nombre mínim d'inspeccions exigides, inclosos els controls físics en establiments, empreses, agents, negociants i trasllats de residus o en la valorització o eliminació corresponents.

El Pla d'Inspecció inclourà els elements següents:

- a) els objectius i prioritats de les inspeccions, amb una descripció de la forma en què s'han establert aquestes prioritats;
- b) la zona geogràfica a la qual s'aplica el Pla d'Inspecció;
- c) informació indicativa sobre les inspeccions previstes, inclosos els controls físics;
- d) les tasques assignades a cadascuna de les autoritats que participin en les inspeccions;
- e) els dispositius de cooperació entre les autoritats que participin en les inspeccions;
- f) informació sobre la formació dels inspectors en aspectes relatius a les inspeccions, i

- g) informació sobre els recursos humans, financers i d'un altre tipus destinats a l'execució del Pla d'Inspecció.

A més, es preveu que cada Pla d'Inspecció es revisarà, com a mínim, cada tres anys i s'actualitzarà quan escaigui. En la revisió s'avaluarà la mesura en la qual s'hagin aplicat els objectius i altres elements del Pla d'Inspecció.

Aquest Pla es dirigirà a controlar i inspeccionar els trasllats de residus entre la Comunitat Autònoma de les Illes Balears i els països pertanyents a la Unió Europea, sobre la base del repartiment competencial establert per l'article 12 de la Llei 22/2011, de 28 de juliol, de residus i sòls contaminats, en el qual s'estableix que correspon a les comunitats autònomes autoritzar els trasllats de residus des de o cap a països pertanyents a la Unió Europea, i exercir les funcions d'inspecció i sanció derivades del règim de trasllats esmentat.

Queden exclosos d'aquest Pla els trasllats de residus que figuren al punt 3 de l'article 1 del Reglament (CE) 1013/2006.

2.- DEFINICIONS

- **Pla d'inspecció**: document marc que ofereix les orientacions estratègiques en relació amb la inspecció de trasllat transfronterer de residus a realitzar per part d'una institució pública amb la finalitat d'inspeccionar i controlar l'incompliment de les disposicions en matèria de trasllat transfronterer de residus.
- **Programa d'inspecció**: document que recull tota la informació necessària per realitzar les inspeccions de trasllat transfronterer de residus en una zona determinada i per un temps determinat.
- **Inspecció**: accions empreses per les autoritats participants a fi de determinar si un establiment, una empresa, un agent, un negociant, un trasllat de residus, o la valorització o l'eliminació corresponents compleixen els requisits pertinents establerts en la normativa en matèria de trasllats transfronterers de residus.
- **Inspeccions programades**: són les inspeccions definides al programa d'inspecció.
- **Inspeccions no programades**: són les inspeccions realitzades sense haver estat programades, com a conseqüència d'una denúncia externa, un accident, un risc objectiu, o qualsevol altre motiu justificat.

Per a la resta de conceptes s'utilitzaran les definicions establertes en la normativa que resulti d'aplicació, en particular, en la normativa específica en matèria de trasllats transfronterers de residus.

3.- OBJECTE DEL PLA D'INSPECCIÓ

L'objecte bàsic del Pla d'Inspecció és garantir el compliment de la normativa sobre trasllat transfronterers de residus i dels requisits establerts en els actes administratius dictats en aquesta matèria, així com la detecció d'actuacions de trasllats transfronterers de residus contràries a la normativa aplicable, amb la fi última de garantir la protecció del medi ambient i de la salut humana.

Per a això, aquest Pla té com a objectiu específic configurar en la Comunitat Autònoma de les Illes Balears les bases d'un marc d'orientació estratègica en relació amb la inspecció dels trasllats transfronterers de residus, per garantir una planificació periòdica i coherent de les inspeccions en aquesta matèria, que es desenvoluparà a través de programes anuals.

Als programes anuals, sobre la base d'una avaluació de riscos, que es portarà a efecte en els termes que s'indiquen a l'ANNEX I d'aquest Pla, es concretarà el règim de les inspeccions, en particular, les prioritats específiques de les inspeccions, les inspeccions previstes i els controls a realitzar, si escau, els dispositius concrets de cooperació entre les autoritats que participin en les inspeccions i els recursos humans, financers o d'un altre tipus que s'assignaran al desenvolupament del programa anual corresponent.

A més, el Pla té com a finalitat dissenyar un sistema d'inspecció de trasllat transfronterer de residus que compti amb els mitjans personals i materials suficients i adequats que facin possible realitzar amb eficàcia les tasques de control i inspecció en aquesta matèria, a la qual cosa contribuiran tant les accions encaminades a potenciar la formació del personal que exerceixi funcions d'inspecció com les actuacions que pretenguin aconseguir la col·laboració i cooperació entre diferents autoritats amb competències en matèria d'inspecció de trasllat transfronterer de residus.

4.- ÀMBIT D'APLICACIÓ DEL PLA D'INSPECCIÓ

4.1. ÀMBIT TERRITORIAL

L'àmbit territorial del Pla comprèn el territori de la Comunitat d'Autònoma de les Illes Balears.

4.2. ÀMBIT OBJETIU

Aquest Pla s'aplicarà als trasllats de residus des de o cap a països pertanyents a la Unió Europea, amb origen o destinació en la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

4.3. ÀMBIT D'ACTUACIÓ

Les actuacions d'inspecció de trasllats transfronterers de residus podran realitzar-se als establiments, empreses, negociants, agents o transportistes que participin en el trasllat, en els supòsits següents:

1. Quan el punt d'origen o de destinació es trobi dins l'àmbit territorial pla.
2. Durant el trasllat a l'interior de l'àmbit territorial del pla, per carretera o transport marítim.

4.4. ÀMBIT TEMPORAL, REVISIÓ I ACTUALIZACIÓ

Aquest Pla tindrà una vigència de 3 anys, atesa la novetat d'aquest i la falta de precedents en la matèria, transcorreguts els quals, i sobre la base de l'experiència adquirida, es formularà el pla següent. En tot cas s'actualitzarà sempre que les circumstàncies ho requereixin.

Es preveu que el Pla d'Inspecció següent podrà tenir una durada major, i en qualsevol cas es revisarà, com a mínim, cada tres anys i s'actualitzarà quan escaigui. En la revisió s'avaluarà la mesura en la qual s'hagin aplicat els objectius i altres elements del Pla d'Inspecció.

5.- OBJECTIUS I PRIORITATS DE LES INSPECCIONS

5.1. OBJECTIUS DE LES INSPECCIONS

Les inspeccions de trasllats transfronterers de residus tindran els objectius generals següents, sense perjudici dels objectius específics que, si escau, es concretin als programes anuals:

- Impulsar en l'àmbit autonòmic el compliment dels objectius establerts en la normativa europea en matèria de trasllats de residus, en concret, en el Reglament (CE) 1013/2006, de 14 de juny de 2006, relatiu als trasllats de residus.
- Complir els objectius establerts a la Llei 22/2011, de 28 de juliol, de residus i sòls contaminats, en matèria de trasllats transfronterers de residus.
- Comprovar el grau de compliment de la normativa aplicable en els trasllats transfronterers de residus per part d'establiments, empreses, agents, negociants i transportistes de residus o en la valorització o eliminació corresponents.
- Detectar i, si escau, controlar actuacions de trasllats transfronterers de residus contràries a la norma, així com els trasllats il·lícits de residus, amb especial èmfasi a aquells de major risc al medi ambient tenint en compte les quantitats i perillositat dels residus: els que comportin un incompliment de la normativa major o dels que es disposi de menor informació.

- Aconseguir un grau de compliment de la legislació òptim, especialment, mitjançant la prevenció i la informació.
- La fi última és assegurar el compliment de la normativa al territori de la Unió Europea i, en conseqüència, garantir la protecció del medi ambient i de la salut humana.

5.2. PRIORITATS DE LES INSPECCIONS

L'establiment de les prioritats de les inspeccions es determinarà als programes anuals, tenint en compte, com a mínim, els trasllats il·lícits, els fluxos de trasllats i la naturalesa dels residus.

Per a això, d'acord amb el que es disposa a l'article 50 del Reglament (CE) 1013/2006, relatiu al trasllat de residus, s'efectuarà una avaluació de riscos.

Aquesta avaluació abastarà els fluxos de residus i fonts de trasllats il·lícits específics i tindrà en compte, quan escaigui i es disposi d'aquests, les dades rebudes pels serveis d'informació, tals com a dades sobre recerques policials i duaneres i anàlisis d'activitats delictives.

Aquesta avaluació de riscos tindrà, entre d'altres, l'objectiu de determinar el nombre mínim d'inspeccions exigides, inclosos els controls físics en establiments, empreses, agents, negociants i trasllats de residus o en la valorització o eliminació corresponents.

L'avaluació de riscos es durà a terme d'acord amb l'establert en l'ANNEX I d'aquest Pla.

6.- INFORMACIÓ INDICATIVA SOBRE LES INSPECCIONS PREVISTES

Les inspeccions de trasllats transfronterers de residus podran ser programades i no programades, i poden incloure controls físics.

El procediment d'inspecció podrà desenvolupar-se en les fases següents:

- Fase preparatòria, en la qual es realitzarà la recopilació de tota la informació relativa a les inspeccions a realitzar, obertura d'expedient d'inspecció, etc.
- Fase executiva, que consistirà en la inspecció *in situ* i el corresponent aixecament d'acta.
- Fase final, consistirà en el tancament de l'expedient d'inspecció així com la seva tramitació, amb la remissió a l'òrgan competent a l'efecte d'iniciar el corresponent expedient sancionador, si escau. A més aquesta fase podrà comprendre la realització del corresponent informe d'inspecció.

El nombre i tipologia de les inspeccions s'indicaran al programa anual.

7.- AUTORITATS, COMPETÈNCIES I PERSONAL QUE PARTICIPA EN LES INSPECCIONS

7.1. AUTORITATS

Les autoritats competents en la Comunitat Autònoma de les Illes Balears seran:

- a) Servei de Residus i Sòl Contaminats de la Direcció General d'Educació Ambiental, Qualitat Ambiental i Residus del Govern de les Illes Balears.
- b) Servei d'Agents del Medi Ambient del Govern de les Illes Balears.
- c) Personal d'altres organismes amb competències en matèria d'inspecció en virtut dels convenis o accions conjuntes que es pugui establir amb aquests.

7.2. COMPETÈNCIES

Són competència de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, entre d'altres, les funcions següents:

- L'autorització, vigilància, inspecció i sanció de les activitats de producció i gestió de residus.
- L'atorgament de l'autorització del trasllat de residus des de o cap a països de la Unió Europea, regulats al Reglament (CE) núm. 1013/2006, del Parlament Europeu i del Consell, de 14 de juny de 2006, la inspecció, i si escau, sanció derivada del trasllat esmentat.
- L'exercici de la potestat de vigilància i inspecció, i la potestat sancionadora en l'àmbit de les competències pròpies.

Sobre aquesta base, per la qual es refereix a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, s'estableixen les competències establertes per les normes següents:

- Llei orgànica 1/2007, de 28 de febrer, de reforma de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears.
- Decret 24/2015, de 7 d'agost, de la presidenta de les Illes Balears, pel qual s'estableixen les competències i l'estructura orgànica bàsica de les conselleries de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

7.3. RECURSOS DESTINATS A L'EXECUCIÓ DEL PLA D'INSPECCIÓ

Els recursos humans, destinats a l'execució del Pla d'Inspecció estaran composts pel personal de les unitats administratives indicades anteriorment, assignades al Pla d'Inspecció.

A cada programa anual s'indicaran els efectius reals amb els quals compta el Pla, en funció de la disponibilitat pressupostària i dels pressuposts generals anuals.

7.4. INFORMACIÓ SOBRE LA FORMACIÓ DELS INSPECTORS EN ELS ASPECTES RELATIUS A LES INSPECCIONS

Les autoritats administratives anteriorment indicades disposaran dels mitjans i recursos necessaris per facilitar una formació contínua al personal que realitza inspeccions de trasllat transfronterer de residus.

Aquesta formació s'indicarà, si escau, als programes anuals.

8.- DISPOSITIUS DE COOPERACIÓ ENTRE LES AUTORITATS QUE PARTICIPEN EN LES INSPECCIONS

La Llei 22/2011, de 28 de juliol, de residus i sòls contaminats, estableix la distribució competencial en matèria de trasllats transfronterers de residus.

Així, corresponen a les comunitats autònomes les competències descrites anteriorment en el punt 7.2., i al ministeri competent en matèria de medi ambient les següents:

- *Autoritzar els trasllats de residus des de o cap a tercers països no pertanyents a la Unió Europea, així com exercir les funcions d'inspecció i sanció derivades del règim de trasllats esmentat, sense perjudici de la col·laboració que pugui prestar-se per la Comunitat Autònoma on estigui situat el centre de l'activitat corresponent.*
- *Exercir les funcions que corresponen a l'autoritat nacional en els supòsits en què Espanya sigui Estat de trànsit a l'efecte del que es disposa en l'article 53 del Reglament (CE) núm. 1013/2006 del Parlament Europeu i del Consell, de 14 de juny de 2006, relatiu al trasllat de residus.*

8.1. DISPOSITIUS DE COOPERACIÓ ENTRE AUTORITATS

Amb la finalitat de millorar l'efectivitat de les inspeccions en l'àmbit de trasllats transfronterers de residus, es considera imprescindible la cooperació entre les diferents autoritats amb competències en la matèria.

En aquest sentit, s'identificarà les diferents administracions públiques amb competències en matèria de trasllat transfronterers de residus en relació amb els operadors i instal·lacions objecte d'inspecció, amb la finalitat d'instrumentar les corresponents relacions encaminades a garantir la col·laboració entre elles, tant en el desenvolupament de la inspecció pròpiament dita com en l'àmbit de l'intercanvi d'informació i de bones pràctiques. Tot això, orientat a optimitzar els recursos materials i humans disponibles.

Els dispositius de cooperació entre les comunitats autònomes i el ministeri competent en matèria de medi ambient s'articularen de la manera que oficialment s'estableixi per a cada cas.

Dins dels instruments de col·laboració s'inclou la Xarxa d'Inspecció Ambiental (REDIA). Aquesta Xarxa és un instrument per a la cooperació i intercanvi d'experiència entre els responsables de les inspeccions ambientals de les comunitats autònomes mitjançant un fòrum permanent de participació i intercanvi de coneixements i experiències en matèria d'inspecció ambiental, així com la realització de projectes d'interès comú.

Els mecanismes de cooperació entre les autoritats administratives corresponents es desenvoluparan en procediments independents a aquest Pla d'Inspecció, els quals, si escau, en podran formar part.

9.- INFORME ANUAL

Abans que finalitzi el tercer trimestre de l'any, la Comunitat Autònoma de les Illes Balears enviarà a la Subdirecció General de Residus del Ministeri un informe basat en el qüestionari addicional de l'annex IX del Reglament (CE) 1013/2006 (modificat pel Reglament (CE) 660/2014), perquè des del Ministeri competent en matèria de medi ambient es compleixi amb allò exposat en l'article 50 del Reglament esmentat.

Una vegada acabat l'any, en el termini d'un mes, la Comunitat Autònoma de les Illes Balears farà pública, entre altres formes, electrònicament a través d'Internet, la part de l'Informe relativa a l'article 24 i al 50, apartats 1.2 i 2bis, inclòs el quadre 5 de l'annex IX, juntament amb qualsevol explicació que consideri oportuna.

ANNEX I. METODOLOGIA D'AVUACIÓ DE RISCS

ÍNDIX

1. OBJECTE
2. ÀMBIT D'APLICACIÓ I ABAST
3. METODOLOGIA D'AVUACIÓ DE RISCS EN L'ÀMBIT DELS PLANS D'INSPECCIÓ DE TRASLLATS TRANSFRONTERERS DE RESIDUS
 - 3.1. PONDERACIÓ
 - 3.2. CRITERIS D'IMPACTE
 - A. Perillositat i quantitat del residu traslladat anualment
 - B. Nombre de moviments anuals
 - C. Tipus de transport
 - D. Grau d'incidència ambiental
 - E. Destí final dels residus
 - 3.2. CRITERIS D'OPERADOR
 - A. Adopció de sistemes de gestió ambiental
 - B. Actitud de l'operador
 - C. Dades de trasllats il·lícits
 - D. Dades d'expedients sancionadors de caràcter mediambiental
 - E. Dades de delictes contra el medi ambient comesos
4. APLICACIÓ DE LA METODOLOGIA
 - 4.1. ÍNDIX DE RISC I FREQUÈNCIA D'INSPECCIÓ

1. OBJECTE

L'objecte principal d'aquest procediment és desenvolupar una metodologia, que, sobre la base de l'avaluació dels riscos inherents al conjunt de l'activitat de trasllat transfronterer de residus, asseguri a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears el compliment amb les obligacions imposades en el Reglament (CE) 1013/2006, de 13 de juny de 2016, relatiu als trasllats de residus. En concret, la metodologia d'avaluació de riscos tindrà, entre d'altres, l'objectiu de determinar el nombre mínim d'inspeccions exigides, inclosos els controls físics en establiments, empreses, agents, negociants i trasllats de residus o en la valorització o eliminació corresponents.

2. ÀMBIT D'APLICACIÓ I ABAST

La metodologia per a l'avaluació de riscos en l'àmbit dels Plans d'Inspecció de trasllats transfronterers de residus que es desenvolupa a continuació, l'aplicarà la Direcció General de Qualitat Ambiental, Educació Ambiental i Residus, i presenta les característiques següents:

- Es realitza en l'àmbit d'aplicació del Reglament (CE) 1013/2006, de 14 de juny de 2006, relatiu als trasllats de residus; Reglament (UE) núm. 660/2014 del Parlament Europeu i del Consell, de 15 de maig de 2014, pel qual es modifica el Reglament (CE) núm. 1013/2006, relatiu als trasllats de residus.
- Es basa en tot el procés de trasllat transfronterer de residus que, en aquest cas, abasta les fases següents:
 - a) El punt d'origen, en els operadors i instal·lacions que inicien el trasllat.
 - b) El trasllat pròpiament dit.
 - c) El punt de destinació, en els operadors i instal·lacions en els quals finalitzen el trasllat.
- Té en compte la diferent naturalesa dels residus perillosos i no perillosos, identificant els residus perillosos per remissió a les normes que ho defineixen, en particular, la Directiva 2008/98/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 19 de novembre de 2008, sobre els residus.
- Considera la quantitat de residus anual que és objecte de trasllat transfronterer de residus.
- Valora el nombre de trasllats transfronterers de residus que s'efectua cada any, així com la via de transport, i indirectament, per això, el mitjà de transport que s'hi utilitza.

- Té en compte l'impacte potencial i real de les instal·lacions que importen o exporten residus sobre la salut humana i el medi ambient, considerant el risc ambiental intrínsec de l'empresa en funció del tipus d'activitat que desenvolupa.
- Considera la incidència que té sobre el risc la destinació final del trasllat transfronterer de residus, en funció que aquest sigui la valorització o l'eliminació.
- Analitza la participació del titular de l'activitat o instal·lació en algun sistema de gestió mediambiental del tipus EMAS o ISO 14000, considerant-la una pràctica positiva encaminada a millorar el comportament mediambiental de l'activitat o instal·lació.
- Valora l'historial de compliment de l'operador des de la perspectiva dels trasllats il·límits de residus, així com des de l'actuació il·lícita de caràcter administratiu i, en conseqüència, atén el nombre dels expedients sancionadors tramitats contra el titular de l'activitat o instal·lació en relació amb la incidència i efectes adversos que aquesta pot provocar en el medi ambient en sentit ampli.
- Pren en consideració la responsabilitat penal que s'hagi pogut exigir a l'operador per la conducta que desplegui en pugna amb la protecció del medi ambient. A tals efectes, valora els delictes contra el medi ambient que siguin imputables a l'operador de l'activitat o instal·lació.
- Parteix de la informació existent al moment, posant a la disposició de l'òrgan ambiental un procediment que en faciliti l'anàlisi.

3. METODOLOGIA D'AVUACIÓ DE RISCS EN L'ÀMBIT DELS PLANS D'INSPECCIÓ DE TRASLLATS TRANSFRONTERERS DE RESIDUS

La metodologia de l'avaluació de riscos a aplicar a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears per establir la freqüència d'inspecció en els trasllats de residus transfronterers es basa en el mètode IRAM (*Integrated Risk Assessment Method*) desenvolupat a la xarxa europea IMPEL on el risc es defineix com la combinació de la probabilitat d'ocurrència o grau de certesa sobre un esdeveniment futur i la magnitud del dany o severitat que sofreix un agent vulnerable.

Tots els mètodes es basen sobre el principi següent:

$$\text{RISC} = \text{EFECTE} \times \text{PROBABILITAT}$$

Per tant, l'efecte o magnitud del dany es representa mitjançant els Criteris d'Impacte i la probabilitat d'ocurrència, que està directament lligada al comportament de l'operador, i es representa pels Criteris d'Operador.

Finalment, cal destacar que tant la selecció dels Criteris d'Impacte com la dels Criteris d'Operador, entre altres coses, es basen no solament en criteris tècnics sinó també en la disponibilitat de dades.

3.1. PONDERACIÓ

No tots els Criteris d'Impacte o Criteris d'Operador dins d'una avaluació de riscos han de tenir necessàriament la mateixa importància. Per aquesta raó, es pot introduir la ponderació, per la qual un dels criteris aconsegueix un major pes en el càlcul que un altre. El mètode IRAM utilitza dos tipus de ponderacions, terme i factor:

- Terme de ponderació (TP), quan s'afegeix un valor positiu o negatiu a un o diversos dels criteris d'impacte.

$$CI \text{ (ponderat)} = IC + TP$$

$$\text{Criteri d'impacte (ponderat)} = \text{Criteri d'impacte} + \text{Terme de ponderació}$$

- Factor de ponderació (FP), quan es multiplica per un valor un o diversos dels criteris d'operador.

$$CO \text{ (ponderat)} = CO \times FP$$

$$\text{Criteri operador ponderat} = \text{Criteri operador} \times \text{Factor de ponderació}$$

3.2. CRITERIS D'IMPACTE

Tal com es descriu anteriorment, la magnitud del dany es representa mitjançant el desenvolupament dels Criteris d'Impacte següents:

- Perillositat del residu traslladat
- Quantitat de residus traslladats anualment
- Nombre de trasllats anuals
- Tipus de transport
- Grau d'avaluació ambiental
- Destinació final dels residus

Tots els Criteris d'Impacte (CI) es calculen mitjançant puntuació d'1 a 5 (representant 1 el valor mínim i 5 el màxim de perillositat).

A la Comunitat Autònoma de les Illes Balears s'ha establert com a terme de ponderació (TP) = 0, per la qual cosa tots els Criteris d'Impacte tenen el mateix pes inicial a l'efecte de càlcul.

Les puntuacions dels Criteris d'Impacte estan directament relacionades amb el risc i, per això, amb les freqüències d'inspecció. Per tant, com més gran siguin els valors dels Criteris d'Impacte, major serà la freqüència amb la qual s'inspeccionarà.

A. Perillositat i quantitat del residu traslladat anualment

La metodologia esmentada realitza l'estimació d'una puntuació per a fonts de risc-substància, que relaciona el tipus de substància amb la quantitat. Considerant la informació anterior, es valoraran les propietats dels residus i la seva quantitat de la manera que es desenvolupa a continuació.

En relació amb les propietats dels residus, es farà la diferenciació entre residu perillós i no perillós.

Es considerarà residu perillós aquell que presentin una o diverses característiques perilloses enumerades a l'annex III de la Llei 22/2011, de 28 de juliol, de residus i sòls contaminats, i aquell que pugui aprovar el Govern de conformitat amb l'establert en la normativa europea o en els convenis internacionals dels quals Espanya sigui part, així com els recipients i envasos que els hagin contingut.

Per facilitar la identificació de residus perillosos enfront dels residus no perillosos, es contrastarà la informació recollida en el Document d'Acompanyament de Trasllat (annex VII) del Reglament (CE) 1013/2006, de 13 de juny de 2006, amb la Llista Europea de Residus recollida a la Decisió 2000/532/CE, sobre la llista de residus, de conformitat amb la Directiva 2008/98/CE del Parlament Europeu i del Consell.

A la taula 1 i a la taula 2 s'estableixen els criteris adoptats.

Taula 1. Valoració per perillositat del residu traslladat

PERILLOSITAT DEL RESIDU TRASLLADAT	VALORACIÓ
Residu perillós	5
Residu no perillós	1

Taula 2. Valoració per quantitat de residus traslladats anualment

QUANTITAT DE RESIDUS TRASLLADATS ANUALMENT (Tn)	VALORACIÓ
> 25.000	5
5.000 - 24.999	4
3.000 - 4.999	3
1.000 - 2.999	2
< 1.000	1

B. Nombre de moviments anuals

El mètode valora el nombre de moviments realitzats anualment, sobre la base que l'augment del nombre de trasllats augmenta proporcionalment la probabilitat d'ocurrència d'accidents, així com d'actuacions il·lícites. A la taula 3 s'estableix el criteri adoptat.

Taula 3. Valoració pel nombre de trasllats anuals

NOMBRE TRASLLATS ANUALS	VALORACIÓ
> 35	5
25 - 34	4
15 - 24	3
5 - 14	2
< 5	1

C. Tipus de transport

En aquest apartat es pretén qualificar el tipus de transport en funció dels accidents o incidents registrats. Considerant que els índexs d'accidents estan en relació amb la via i el mitjà de transport que s'utilitzi, així com amb la freqüència en la utilització del mitjà de transport concret, la probabilitat del nombre d'accidents estarà en proporció amb aquesta relació.

Es consideraran tots els tipus de transport: per carretera, per ferrocarril, per vies navegables i per aire.

A la taula 4 s'estableix el criteri adoptat.

Tabla 4. Valoració per mitjà de transport

QUALIFICACIÓ DEL TIPUS DE TRANSPORT	VALORACIÓ
Per carretera	1
Per ferrocarril	2
Per aire	3
Per mar	4
Mixt	5

D. Grau d'incidència ambiental

Aquest apartat recull la valoració del grau d'incidència ambiental de les activitats o instal·lacions de l'operador que iniciïn o finalitzin l'expedient d'importació o exportació.

Aquesta valoració mesura el risc ambiental intrínsec de l'empresa, en funció del tipus d'activitat que desenvolupa, la qual té reflex en el grau de protecció ambiental exigida per la normativa per permetre l'exercici de l'activitat o el funcionament de la instal·lació.

El criteri adoptat es desenvolupa a la taula 5.

Taula 5. Valoració grau d'avaluació ambiental

GRAU D'AVALUACIÓ AMBIENTAL	VALORACIÓ
AAI	3
Activitat classificada	2
Altres comunicacions ambientals	1

E. Destí final dels residus

Aquest criteri valora la incidència que pot suposar la destinació final dels residus a traslladar, en virtut de la jerarquia establerta a l'article 8 de la Llei 22/2011, de 28 de juliol, de residus i sòls contaminats. D'aquesta manera s'estima que es produirà una major incidència i, per això, un major risc, en els trasllats transfronterers de residus destinats a eliminació que en els trasllats que tenen com a destinació la valorització.

A la taula 6 s'estableix el criteri adoptat.

Taula 6. Valoració destí final dels residus

DESTÍ FINAL	VALORACIÓ
Valorització	1
Eliminació	5

3.3. CRITERIS D'OPERADOR

Com s'ha avançat, la probabilitat d'ocurrència està en relació directa amb el comportament de l'operador, el qual es representa a través dels Criteris d'Operador que es relacionen a continuació:

- Adopció de sistemes de gestió ambiental per part de l'operador
- Actitud de l'operador
- Dades de trasllats il·lícits

- Dades d'expedients sancionadors de caràcter mediambiental
- Dades de delictes contra el medi ambient comesos

La totalitat de Criteris d'Operador es puntuen en una escala de -1 (bé; disminueix un nivell de risc), 0 (moderat) i +1 (dolent; augmenta un nivell de risc).

S'ha establert com a factor de ponderació (FP) = 1, per la qual cosa tots els Criteris d'Operador tenen el mateix pes inicial a l'efecte de càlcul.

El resultat del comportament de l'operador és la mitjana dels criteris aplicats arrodonint al nombre enter més proper a - 1, 0 o + 1.

A. Adopció de sistemes de gestió ambiental

Es valora la implementació voluntària per part de l'empresa d'algun sistema de gestió ambiental, tals com EMAS o ISO 14000. S'estima que la declaració ambiental o la certificació dels sistemes de gestió mediambiental a una activitat suposen una manera de control i de gestió del risc ambiental d'aquesta. Així mateix, es considera que posen de manifest una actitud responsable per part de l'operador, tant des d'un punt de vista mediambiental com econòmic, i, al mateix temps, compromesa amb la millora del comportament mediambiental de l'activitat o instal·lació.

En la valoració es donarà prioritat al Sistema comunitari de gestió i auditoria mediambientals (EMAS), atès que resulta més exigent des del punt de vista ambiental. Rebran la pitjor valoració aquelles activitats o instal·lacions que no disposin de cap sistema ambiental.

Taula 7. Valoració per sistemes de gestió ambiental

SISTEMA DE GESTIÓ AMBIENTAL	VALORACIÓ
Inscrit en EMAS	- 1
ISO 14000 i altres	0
No tenen sistema o sense informació	+ 1

Actitud de l'operador

Aquest apartat valora la reacció de l'operador davant qualsevol desviació, incidència, requeriment.

A la taula 8 s'estableixen els criteris a adoptar per aplicar-los.

Tabla 8. Valoració actitud de l'operador

ACTITUD DE L'OPERADOR	VALORACIÓ
Reacció immediata de l'operador davant qualsevol desviació o incidència interna. Notificació immediata a l'òrgan ambiental d'aquestes incidències. Actitud col·laboradora durant les inspeccions.	- 1
Reacció proactiva després de rebre un requeriment o trucada de l'òrgan ambiental. Actitud neutra durant les inspeccions.	0
Reacció lenta després de rebre requeriments expressos i posant inconvenients a les accions de l'òrgan ambiental. Actitud no col·laborativa durant les inspeccions.	+ 1

B. Dades de trasllats il·lícits

Aquest Criteri d'Operador valora el nombre d'intercepcions de trasllats il·lícits de residus realitzats. A la taula 9 s'estableixen els criteris a adoptar per aplicar-los.

Els trasllats il·lícits seran considerats els indicats a l'article 2.35. Definicions, del Reglament (CE) 1013/2006 del Parlament Europeu i del Consell de 14 de juny de 2006, relatiu als trasllats de residus. En concret, els que s'efectuïn

- sense haver estat notificat a totes les autoritats competents afectades de conformitat amb aquest Reglament
- sense l'autorització de les autoritats competents afectades de conformitat amb aquest Reglament
- havent obtingut l'autorització de les autoritats competents afectades mitjançant falsificació, tergiversació o frau
- de manera que no aparegui especificat materialment en els documents de notificació o de moviment
- de manera que doni lloc a una valorització o una eliminació que infringeixi la normativa comunitària o internacional
- de manera contrària als articles 34, 36, 39, 40, 41 i 43 del Reglament (CE) 1013/2006 [1] assenyalat.
- de manera que, en relació amb els trasllats de residus al fet que es refereix l'article 3, apartats 2 i 4:
 - i) es comprovi que els residus no figuren en els annexos III, IIIA o IIIB;
 - ii) no s'hagi complert l'article 3, apartat 4;

- iii) el trasllat s'efectuï d'una manera no especificada, concretament en el document que figura a l'annex VII.

Taula 9. Valoració trasllats il·lícits

INTERCEPCIONS	VALORACIÓ
Cap intercepció	- 1
1 o més intercepcions	+ 1

C. Dades d'expedients sancionadors de caràcter mediambiental

Partint de les consideracions reflectides en el criteri anterior, i, en aquest cas, posant-les en relació amb un àmbit més ampli, s'analitza el comportament de l'operador en funció de la seva afecció al medi ambient en general. Per això, es valoren els expedients sancionadors resolts i fermes durant el període d'un any que s'hagin seguit contra aquell, per infraccions en matèria ambiental. A aquests efectes, es computaran tots aquells expedients que estiguin relacionats amb el medi natural, tals com els que s'hagin substanciat per infraccions en matèria d'espais naturals, vies pecuàries, etc., així com els que tinguin relació amb l'avaluació, prevenció i qualitat ambiental, entre els quals s'inclouran els tramitats en matèria de residus, autorització ambiental, contaminació atmosfèrica, avaluació d'impacte ambiental, etc.

A la taula 10 s'estableixen els criteris a adoptar per aplicar aquest criteri.

Taula 10. Valoració d'expedients sancionadors de caràcter mediambiental

EXPEDIENTS SANCIONADORS EN MEDI AMBIENT	VALORACIÓ
Sense incompliments (núm. d'expedients sancionadors = 0)	- 1
Amb incompliments manifestats (núm. d'expedients sancionadors \geq 1)	+ 1

D. Dades de delictes contra el medi ambient comesos

Aquest Criteri d'Operador valora l'existència de delictes comesos en l'activitat o instal·lació contra el medi ambient en una anualitat. Igual que en el supòsit anterior, però amb una major penalització del seu risc ambiental, es considera que la comissió d'un delicte contra el medi ambient constitueix un indicador rellevant d'una gestió ambiental molt deficient o molt incorrecta, i, per això, d'un comportament de l'operador que incideix directament sobre el risc ambiental en termes molt negatius per al medi ambient en el seu conjunt.

A la taula 11 s'estableixen els criteris a adoptar per aplicar-los.

Taula 11. Valoració de delictes contra el medi ambient

DELICTES COMESOS CONTRA EL MEDI AMBIENT	VALORACIÓ
Cap	- 1
Algun	+ 1

4. APLICACIÓ DE LA METODOLOGIA. ÍNDEX DE RISC I FREQÜÈNCIA D'INSPECCIÓ

En aquest apartat es defineixen les operacions que s'han de dur a terme per obtenir l'Índex de Risc des dels Criteris d'Impacte i els Criteris d'Operador.

Així, l'Índex de Risc és determinat pel valor de la puntuació màxima dels Criteris d'Impacte després de la seva ponderació amb els Criteris d'Operador.

A partir de l'Índex de Risc obtingut s'estableix la Categoria de Risc, que es concreta en tres tipus: risc baix (3), risc mitjà (2) i risc alt (1), i aquesta s'associa directament amb la freqüència de les inspeccions a realitzar, que es fixen en triennal, biennal, anual i semestral.

D'acord amb la informació exposada, una vegada determinats els Criteris d'Impacte i els Criteris d'Operador segons els apartats anteriors, es faran les operacions que s'indiquen a continuació per determinar la freqüència de les inspeccions a realitzar als operadors de trasllats transfronterers de residus.

4.1. ÍNDEX DE RISC I FREQÜÈNCIA D'INSPECCIÓ

El mètode que s'ha d'observar a l'efecte d'obtenir des dels Criteris d'Impacte i els Criteris d'Operats l'Índex de Risc i, en funció d'aquest, determinar la freqüència de les inspeccions, és el que es descriu a continuació:

1r- En primer lloc, el comportament de l'operador es determina realitzant la mitjana aritmètica dels resultats obtinguts dels Criteris d'Operador. El resultat de fer la mitjana aritmètica dels Criteris d'Operador s'arrodoneix per la seva proximitat als valors: -1, 0 i +1.

2n- En segon lloc, el valor obtingut (-1, 0 i +1) és aplicat a cada Criteri d'Impacte per corregir-lo, això és, els Criteris d'Impacte es disminueixen un nivell en el cas d'obtenir el valor -1, es mantenen igual en el cas d'obtenir un 0 i s'augmenten un nivell en el cas d'obtenir un 1.

Una vegada corregits els Criteris d'Impacte d'acord amb l'indicat, es determina l'Índex de Risc Inicial. Per a això, se selecciona el Criteri d'Impacte que tingui major valor absolut. (Pot ocórrer que hi hagi diversos Criteris d'Impacte en els quals coincideixi el valor major.)

A continuació, s'aplica la regla = 2, és a dir, s'actua de la manera següent:

- i) Si solament hi ha un Criteri d'Impacte corregit amb major valor absolut, es tornen a corregir tots els Criteris d'Impacte disminuint-los un nivell.
- ii) Si hi ha dos o més Criteris d'Impacte corregits amb major valor absolut, es mantenen els valors dels Criteris d'Impacte originals una vegada corregits amb els Criteris d'Operador.

Una vegada realitzades les operacions anteriors, s'obté l'Índex de Risc seleccionant el valor absolut màxim corresponent dels Criteris d'Impacte.

3r- Obtingut l'Índex de Risc, s'aplica la taula 12 per determinar la freqüència de les inspeccions que es realitzaran a l'operador en trasllat transfronterer de residus.

Taula 12. Determinació de la freqüència d'inspeccions

ÍNDEX DE RISC	CATEGORIA DE RISC		PERIODICITAT D'INSPECCIÓ
1	BAIX	3	Triennal
2	BAIX	3	Triennal
3	MEDI	2	Biennal
4	ALT	1	Anual
5	ALT	1	Semestral